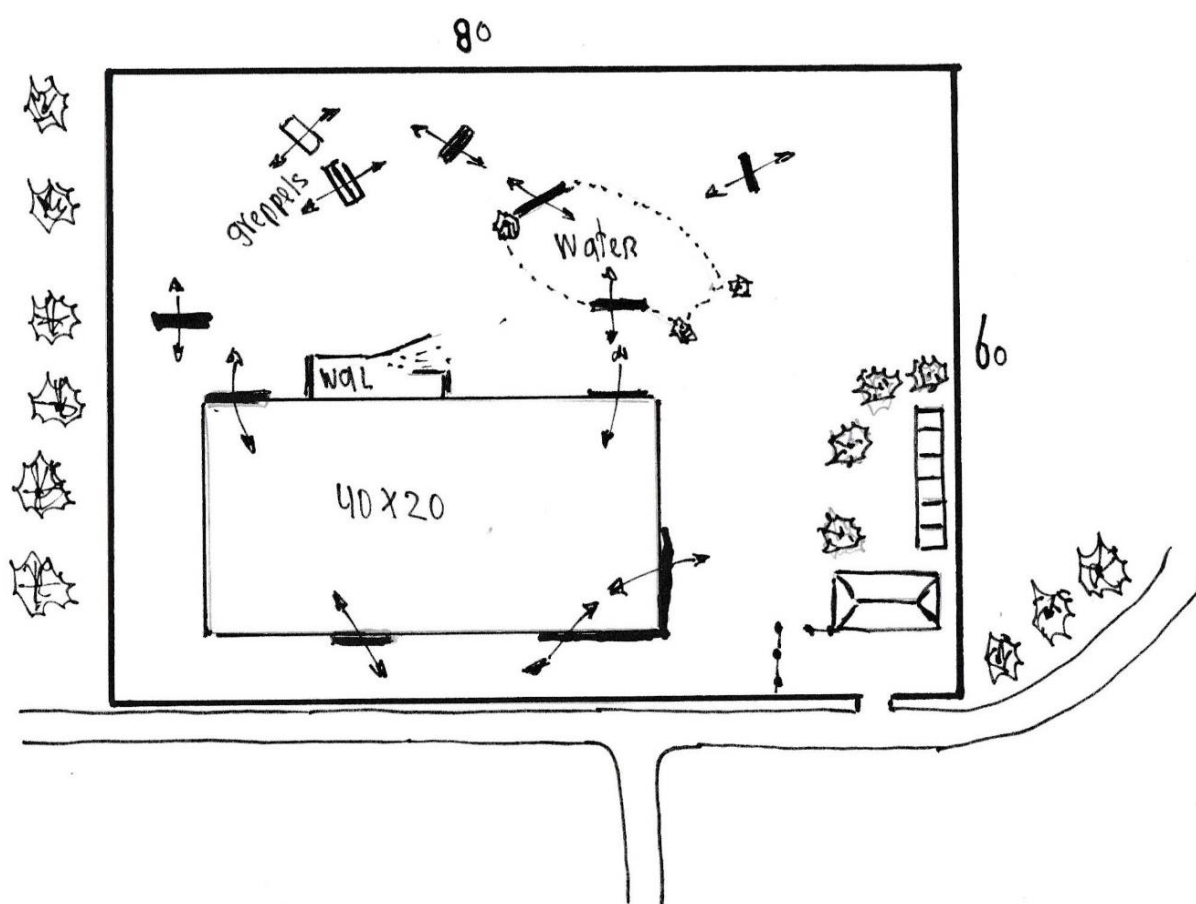

Aanleg Eventing Oefenterreinen

Inleiding

Steeds meer ruiters leren paardrijden op de manege in een binnen- of buitenbak en kennen niet het genot van het galopperen met hun paard in de natuur. Groene ruimte is immers steeds minder beschikbaar en de verkeersdruk is sterk toegenomen. Buitenrijden met een paard of pony is dan ook niet meer vanzelfsprekend. Juist in deze tijd is een veelzijdige ruiteropleiding belangrijk.

De discipline eventing draagt bij aan een veelzijdige ruiteropleiding. De ruiter verbetert zijn balans, leert beter te anticiperen op de onverwachte bewegingen van de pony, en krijgt hierdoor meer lef. Ook voor de paarden en pony's is eventing een goede afwisseling op de dressuur- of springtrainingen.

De discipline Eventing heeft zich in Nederland ontwikkeld tot een wedstrijdvorm waarbij een dressuurproef, een springparcours en een cross country worden verreden en dit alles vaak op dezelfde dag. Het aantal deelnemers, het aantal starts en ook het aantal nationale en internationale wedstrijden zijn in Nederland de laatste 10 jaar continue gestegen.

Om een veelzijdige opleiding ruiteropleiding te stimuleren is een brochure opgezet voor verenigingen en maneges met richtlijnen voor het aanleggen van een eventing oefenterrein.

EEN GESCHIKT TERREIN

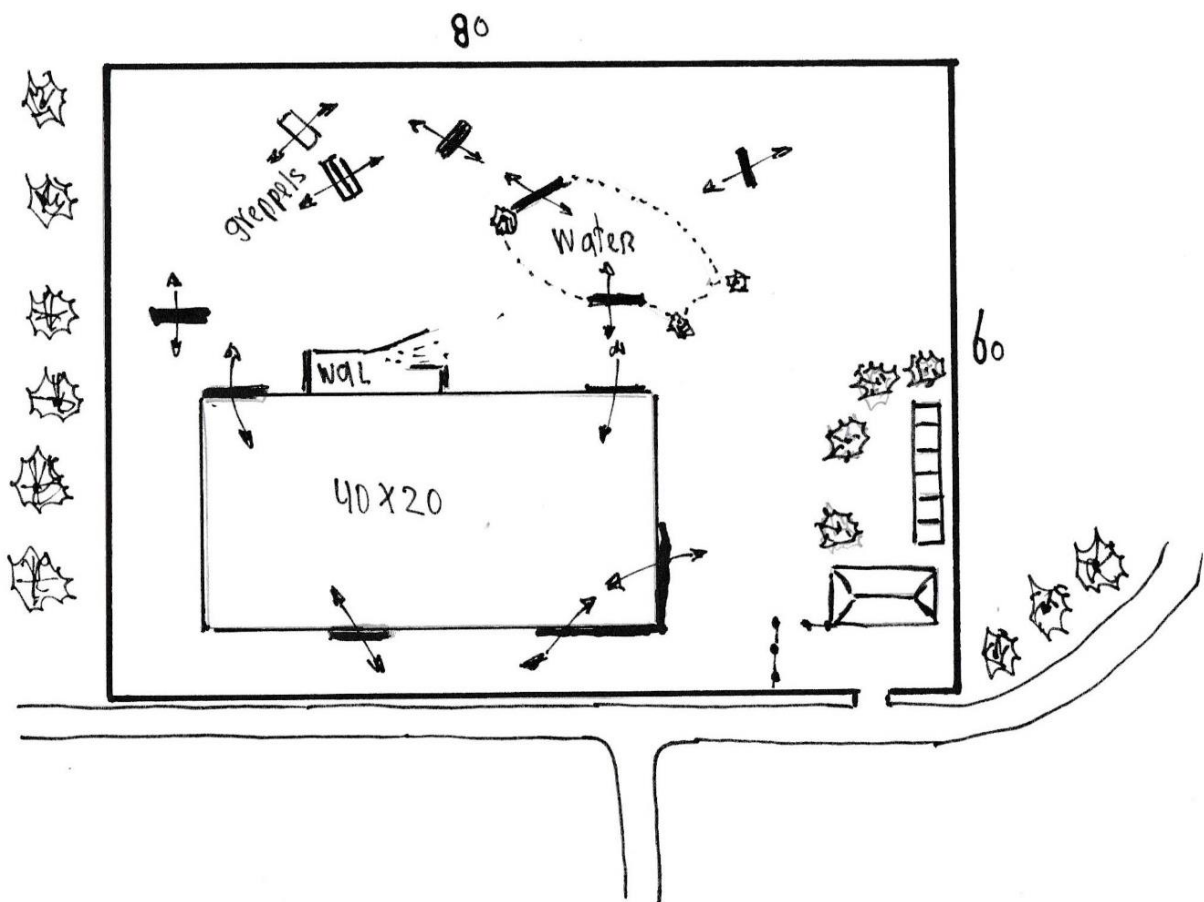
Bijna elk terrein is geschikt als eventing oefenterrein. Afhankelijk van de bodem en wat je als organisatie precies wilt aanleggen.

AFMETINGEN

Vanaf ongeveer 3000 m² heb je al een geschikt oppervlakte voor een oefenterrein. Zelfs dan kan je al hindernissen plaatsen welke onmisbaar zijn in de training.

Een terrein hoeft natuurlijk niet een aaneengesloten geheel te zijn. Het kan bijvoorbeeld in tweeën worden gedeeld door een sloot, hek of haag. Het kan uit twee kleinere aan elkaar verbonden percelen bestaan of er kan al een bestaande buitenmanege of een langeercirkel liggen. Ook een terrein met de combinatie bos/ open land, of alleen bos, is mogelijk. Deze afwisseling van landschap maakt het terrein zelfs aantrekkelijker.

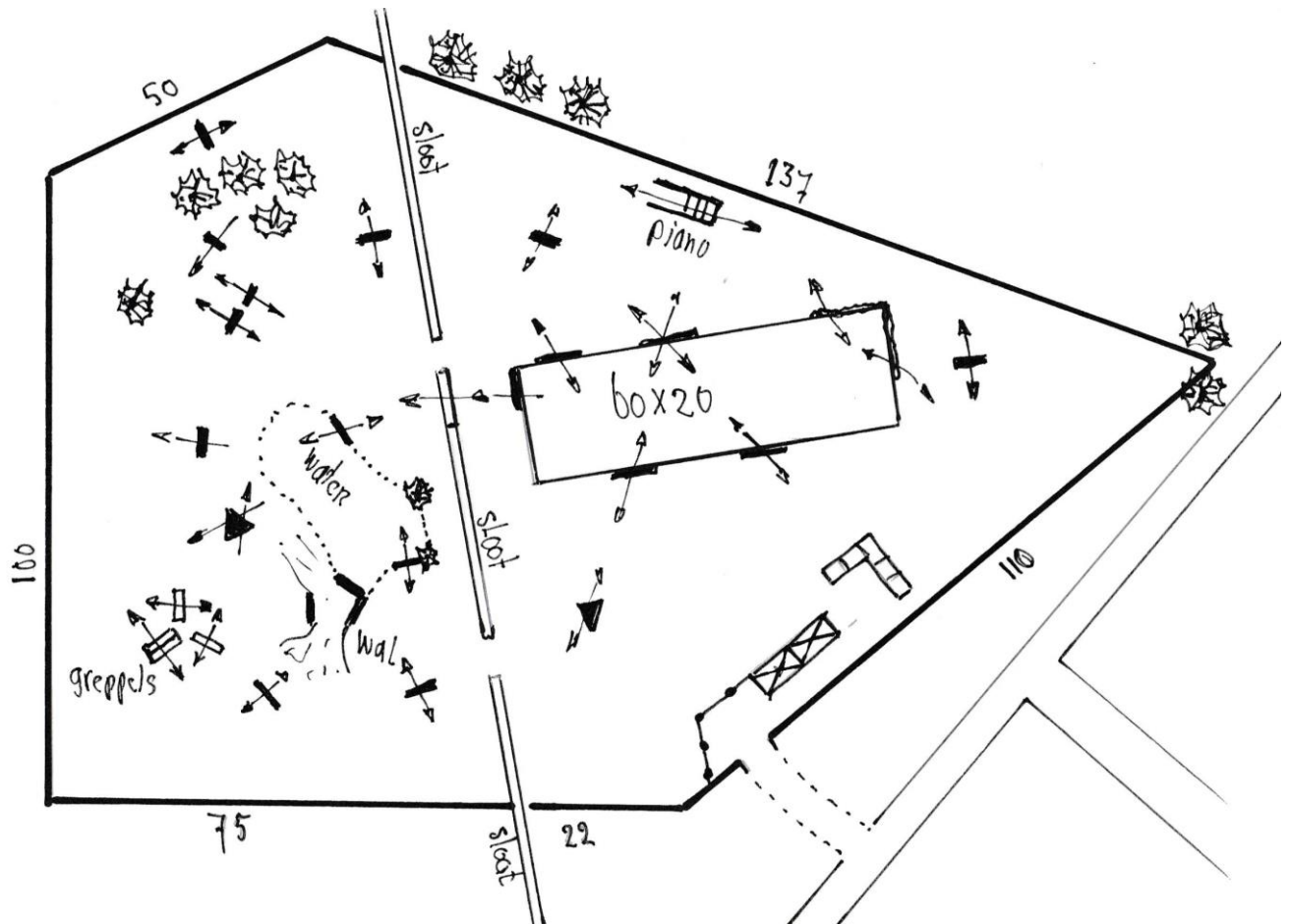
Hieronder een bovenaanzicht van een klein oefenterrein, iets minder dan 5000m². Centraal een rijbaan, De omheining daarvan wordt nuttig gebruikt door er hindernissen langs te leggen en in één van de hoeken een heg te plaatsen. Ook is het mogelijk om vanuit de rijbaan de wal op- of en af te springen. Verder ligt er een waterpartij die van alle kanten benaderbaar is als ook twee greppels, waarvan één een Trakehner. In combinatie met een paar mobiele hindernissen kun je op en dergelijk terrein al heel aardig trainen.

Afbeelding 2 Boven­aanzicht terrein 80 x 60 m.

Een groter terrein biedt natuurlijk meer mogelijkheden. Hieronder een overzicht van een terrein van ruim 1,5 hectare. Doorsneden door een sloot, maar wel met twee ruime doorgangen. De rijbaan, nu met de afmetingen van 60x20 meter ligt weer centraal en is aan de zijkanten afgebakend door hindernissen. Aan de andere kant van de sloot ligt de waterpartij, maar zo dicht bij de sloot daar hieruit indien nodig water kan worden gepompt.

De wal is hier deels tegen de waterpartij aangebouwd, zodat daar een in/uitsprong mogelijk is met een redelijk hoogteverschil. Verder ligt er nog een Piano in het terrein, en zijn de overige hindernissen zó geplaatst dat er tal van combinaties mogelijk zijn. Een deel van de sloot, een meter of 5, is bekant en van een grondlijn voorzien.

Afbeelding 3 Bovenaanzicht 5-hoekig terrein, groot.

BODEM

Kwaliteit en bruikbaarheid van een oefenterrein zijn in hoge mate afhankelijk van de kwaliteit van de bodem. Er zijn trainingsterreinen met een geprepareerde bodem, maar dat is geen vereiste.

De belangrijkste aandachtspunten voor het soort bodem:

- De bodem hangt af van de situatie ter plaatse
- Een goed water-opnemende, natuurlijke bodem volstaat
- Een grasbodem kan maar is niet noodzakelijk
- Een zandbodem moet bij droogte nat worden gehouden.
- Bodgrond heeft de eigenschap dat deze over de tijd duur lossier wordt.

De bodem op overgangen tussen percelen, voor en na vaste hindernissen en voor en na een waterhindernis moet misschien worden verhard.

HINDERNISSEN

In een cross country zitten al snel de volgende hindernissen:

1. Overspringbare greppels
2. Dikke bomen, soms boven een gat (Trakehner)
3. Een helling of verhoging/verlaging (Wal)
4. Een waterpartij.

Bovenstaande hindernissen zijn een goede basis voor een oefenterrein. Een aantal hindernissen met een natuurlijke uitstraling, zoals hagen, struiken en riet zijn een goede aanvulling

Voor de wat zwaardere klassen zijn punten, hindernissen met een smal front en een doorspringbare hindernis (Heksenoog) of een hindernis onder een dakje erg welkom.

Verder kan het arsenaal sprongen worden uitgebreid met zelf ontworpen hindernissen Het enige uitgangspunt is dat deze eerlijk en veilig zijn. Lees hiervoor ook de [richtlijnen voor cross country parcoursen](#).

Afbeelding 4 en 5. Foto. Rode paddenstoel en Tractor.

VAST of MOBIEL

Op een modern trainingsterrein kom je zowel vaste-als ook mobiele/ verplaatsbare, hindernissen tegen. Een paar vaste hindernissen zijn onontbeerlijk, al was het maar omdat ze een vaste verbinding met de bodem hebben. We bedoelen hiermee de wal, waterpartij, greppel(s), Trakehner, een natuurlijke haag, een afdak of prieel (Hindernis H op afbeelding 11) en een dikke boom.

Afbeelding 6. Prieel

VEILIGE HINDERNISSEN

Een crosshindernis moet altijd eerlijk en veilig voor paard en ruiter gebouwd en geplaatst zijn in het terrein.

Waar moet je op letten:

- De hindernis heeft geen scherpe kanten of hoeken. De hoeken zijn afgerond.
- Gebruik dik en sterk hout of ander materiaal.
- Maak de bovenkant van de hindernis rond of zorg ervoor dat deze doorspringbaar is (Haag)
- Zorg ervoor dat elke hindernis een duidelijke grondlijn heeft.

Afbeelding 7: Foto ronde top. Afbeelding 8 : Foto heg in de bovenkant. (Bruine onderkant)

Vaste hindernissen moeten stevig zijn verankerd in de bodem. Afhankelijk van de bodemstructuur betekent dat al gauw 80 tot 100 cm. diep. Mobiele hindernissen moeten zo zijn geconstrueerd dat ze niet achterover kunnen vallen. Dat betekent dus óók een ruime voet aan de achterkant.

Let erop dat er geen materiaal gebruikt wordt dat snel versplintert zoals Trespa.

In de wedstrijden gebruiken we breekbomen en MIM-clips om de veiligheid te bevorderen. Op een trainingsterrein zou dat kunnen maar noodzakelijk is dat niet.

De breekboom heeft een gewikkelde kern van karton met daar omheen een waterdichte coating. Zodra die coating ook maar iets wordt beschadigd, komt er water doorheen en is de werking van de breekboom weg.

Op open oxers en breedtesprongen met een balk aan de achterzijde zou je de MIM-clip kunnen gebruiken, maar een dergelijk soort sprong kom je in de lagere klassen niet gauw tegen.

Afbeelding 9 MIM-clip .

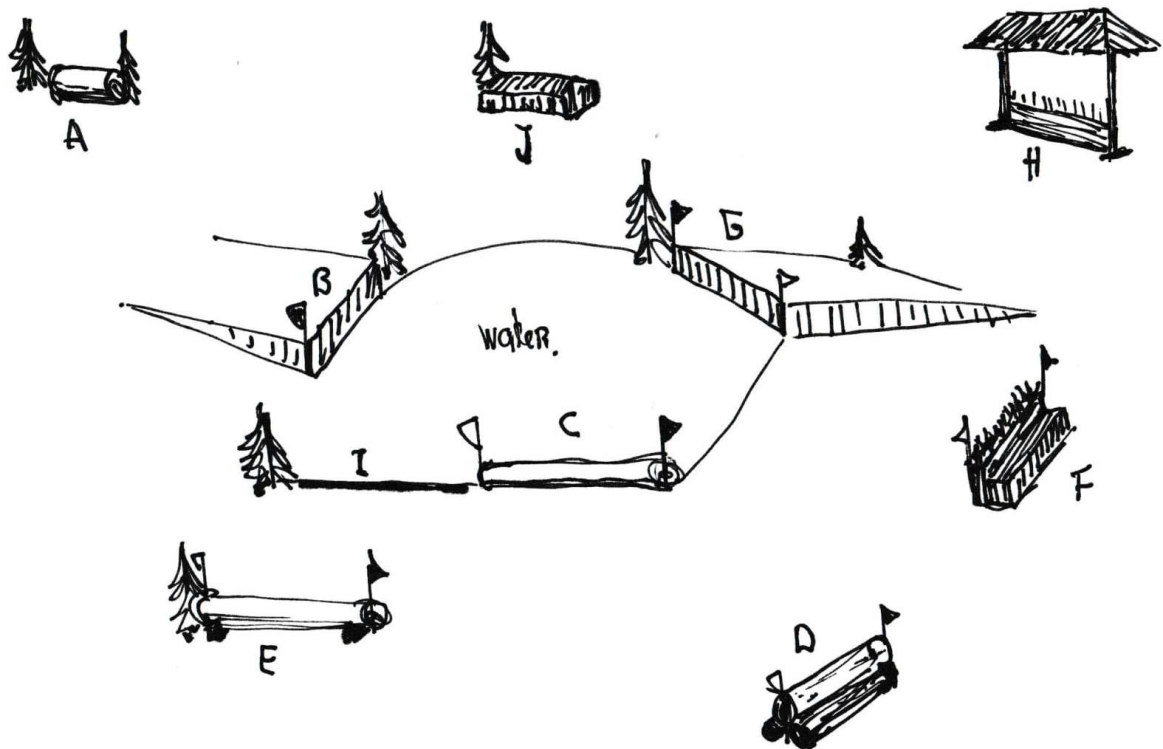
INRICHTING van het TERREIN

Als eerste moet er een juiste plek uitgezocht worden voor de hindernis met de het grootste oppervlak. In de meeste gevallen zal dat de waterpartij zijn. Aandachtspunt hierbij is om de waterpartij niet te 'kort' te maken. De lengte van een waterpartij op een wedstrijd is 6 tot 9 meter.

Hindernissen met water

Het kenmerkende element van de waterpartij is: water. Je kan op verschillende manieren water naar de waterpartij vervoeren. Je kunt er niet van uit gaan dat de bodem waterdicht is en dat er nooit water weglekt. Met een tankwagen kan je regelmatig de waterpartij bijvullen.. Maar er zijn ook andere mogelijkheden. Heb je een sloot op het terrein dan kun je de waterpartij daar dichtbij maken, zodat je met een pomp water kunt aanvullen vanuit de sloot. Bedenk wel even of je een elektrische pomp gaat gebruiken of een motorpompje. Bij eerstgenoemde moet je er wel met een verlengkabel of aggregaat kunnen komen.

Een waterpartij wint aan waarde wanneer je er van alle kanten bij kunt komen, dus ergens midden op een terrein. Zie afbeeldingen 2 en 3. Op de waterlijn maak je een paar verschillende manieren om het water in te rijden of in te springen, op afstand zet je er dan vaste of losse hindernissen omheen, zodat er allerlei variaties ontstaan.

Afbeelding 11. Tekening 3. Combinaties A t/m H

Variaties te springen hindernissen:

A,B,C,D, E,I,J. F,B,A. E,I,G,H. D,C,J. H,C,G,E. enz.

Een waterhindernis hoeft beslist niet diep te zijn, een laagje van ongeveer 20 cm. water is voldoende, iets minder is ook goed.

De opbouw van de bodem is vermoedelijk het kostbaarste onderdeel van de aanleg van een trainingsterrein. Voor advies kan je terecht bij een ervaren crossbouwer of bodemleverancier.

In principe is de opbouw van de bodem van een waterpartij als volgt:

- 60 cm. uitgraving
- 30 cm. bodemverharding
- Waterdicht folie
- 10 cm gravel of stabiel zand, eventueel een high-tech zandbodem

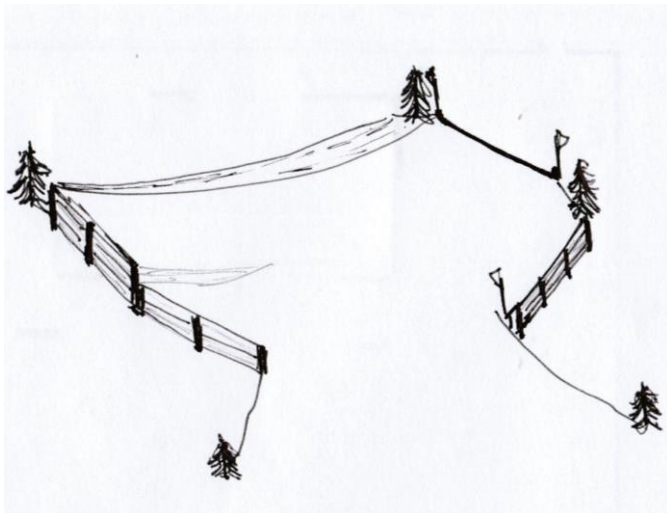
STROMEND WATER

Soms kom je op een trainingsterrein een waterhindernis tegen met strömend water, bijvoorbeeld een beekje. Dat is heel leerzaam, maar voor paarden moeilijk. In leersituaties is stilstaand water ideaal. Voor sommige paarden is dat al uitdagend genoeg.

Vermoedelijk houd je na de aanleg van de waterpartij een hoeveelheid grond over. Deze kun je natuurlijk goed gebruiken voor één of twee kunstmatige heuvels, te weten : De wal.

DE WAL

Ook een wal wint aan waarde wanneer je er uit zoveel mogelijk richtingen bij kunt komen. Leg een wal dus liever niet aan de zijkant of tegen een bomenrij of sloot aan. Leg hem midden op je terrein. Als je genoeg ruimte hebt, kun je de wal ook nog combineren met de waterpartij. Zie afbeelding 3 en 11.

Afbeelding. 12 Een eenvoudige wal.

Een deel van de wal kun je bekanten, andere stukken zijn gewoon een vloeiende helling. Zorg wel dat de bekanting stevig staat, bijvoorbeeld door naar het midden te schoren.

Een bijzonder onderdeel van een wal kan een serie 'steps' zijn. Samen wordt dat ook wel een Piano genoemd. Voor de basissport volstaan steps van ongeveer 60 cm hoogte met een lengte van 2.80 m.

GREPPELS

Greppels zijn typische terreinhindernissen, en in ons waterrijke land zijn er nogal wat te vinden. We moeten paarden dus zéker leren over een greppel te springen.

Om de moeilijkheidsgraad langzaam op te bouwen is een serie greppels van klein naar groot handig.

Kleine greppels (4m front, 80cm breed en 30 cm diep) en iets grotere (4m front, 120cm breed en 50 cm diep) kunnen goed bekant worden, ook aan de landingszijde. Het voordeel daarvan is dat ze van twee kanten zijn aan te rijden. Zorg voor duidelijke grondlijnen (Eventueel wit verven en half rond). Die mogen gerust iets boven het maaiveld uitsteken.

Afb. 14. Greppel

Bij bredere greppels wordt de landingszijde steeds belangrijker omdat we niet willen dat een paard bij een missprong in de greppel springt of een (achter)been laat hangen en zich bezeert. Daarom kun je de landingszijde bij een bredere greppel onbekant laten en iets schuin uitgraven. Een smalle greppel, tot een meter breed, kun je tweezijdig bekanten.

Een Trakehner is een flinke boom boven een greppel. Ook dit is een soort hindernis dat wel degelijk geoefend moet worden. De greppel kan gerust flink breed zijn (Tot 2m.) maar aan de landingszijde niet bekant. Verder hangt de kwaliteit in belangrijke mate af van de boom die je erboven hangt. Hoe dikker de boom (vanaf 50 cm) hoe beter de Trakehner is te springen. Aan de afzetzijde wel een duidelijke grondlijn, maar niet zó dik dat het paard het gat niet meer ziet. Dan streef je je doel voorbij.

Een haag midden in een brede, bekende greppel kan ook heel handig zijn.

Afb. 16 Foto Trakehner

DIKKE BOMEN

Op een trainingsterrein kun je een aantal dikke bomen gebruiken, variërend in dikte en lengte. Van 40 cm hoogte voor de absolute beginners tot een meter voor de meer getrainde paarden. Een hele lange boom, een meter of 6, kun je ook 'van laag naar hoog' leggen.

Als een dikke boom ondanks zijn eigen gewicht niet stabiel ligt, moet je hem vastleggen of vastzetten met een paar palen. Als je niet zo makkelijk aan echte bomen kunt komen, kun je ze goed nabootsen door zelf houten 'cylinders' te maken. Het is wel even werk, maar ze zijn lichter van gewicht en daardoor makkelijker te verplaatsen.

NATUURLIJKE HAGEN

Wat is er mooier dan wanneer je optimaal kunt aansluiten bij de natuur, bijvoorbeeld door over een haag te springen. Hagen kun je makkelijk maken van coniferen. Ook wanneer een paard een keer een flink stuk uit je haag springt, 'repareer' je dat vrij makkelijk door een paar nieuwe coniferen op de beschadigde plaats terug te zetten. Ook andere struiken komen in aanmerking maar hebben wat meer geduld nodig. Vraag een specialist naar een soort heg die het jaar rond in het blad blijft. Kijk uit voor soorten die voor paarden giftig zijn, zoals o.a. Liguster, Taxus en Laurier.

Afbeelding 18 en 19 . Foto Moordecht en Tilburg

MOBIELE HINDERNISSEN

De waarde van mobiele hindernissen op een oefenterrein is dat ze gemakkelijk verplaatst kunnen worden. Waardoor er nieuwe combinaties en lijntjes ontstaan met de vaste hindernissen of andere mobiele sprongen.

Mobiele hindernissen zijn vrij eenvoudig zelf te maken. Denk wel na over h oe je ze gaat verplaatsen. Meestal gebeurt dat met bijvoorbeeld hydraulisch materiaal, een verreiker of een shovel. Zorg ervoor dat deze zonder schade toe te brengen de hindernis kunnen oppakken.

Veel mobiele hindernissen staan het hele jaar buiten. Daar hebben ze veel van te lijden. Probeer in ieder geval de onderkant van hardhout te maken, dat rot minder snel weg op vochtige bodem. Een hindernis maken op een betonnen voet is ook mogelijk. Wanneer je de overgang beton/hout mooi laat aansluiten is de uitvoering nagenoeg onderhouds-vrij.

Breed inzetbare mobiele hindernissen zijn van twee kanten te springen, dus hebben een ronde bovenkant of een bovenkant als een licht-hellend puntdakje.

Afbeelding. 20. Hindernis van 2 kanten te springen.

Ook heggen kunnen als mobiele hindernis worden uitgevoerd. Ze kunnen worden gevuld met dennentakken, riet, wilgentenen, conifeer, plaatselijk groen, wat je maar voor handen hebt. Wordt de heg na verloop van tijd wat dun of bruin dan steek je er gewoon weer wat fris groen bij.

Afbeelding 21 . Foto heg in top, bruine onderkant.

Erg paardvriendelijk zijn hindernissen met in de bovenkant liggende wijnvaten. Die moeten wel op een frame worden geplaatst. Ook worden wel kunststof industrievaten gebruikt. Let op: de kwaliteit van de kunststof kan na enige jaren minder worden.

Afbeelding 22 en 23. Kunststof vaten.

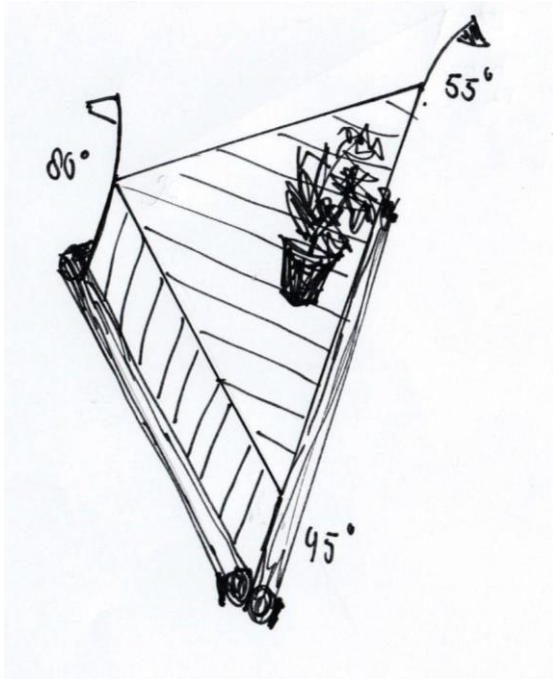
Bij een hindernis onder een afdak moet er voldoende ruimte tussen hindernis en afdak zijn, zodat een ruiter niet met zijn hoofd tegen de bovenkant springt. Neem voor alle zekerheid boven de hindernis 2,50 meter vrije ruimte.

Ook een Heksenoog moet voldoende ruim zijn. De cirkel moet al gauw een doorsnee hebben van 180cm. De laatste 50 cm. aan de bovenkant moet van 'zacht' materiaal, d.w.z. doorspringbaar zijn. Zie foto 18.

Voor de wat zwaardere klassen is het fijn om ook een hindernis met een smal front te hebben en een punt. Paarden, maar ook ruiters, moeten echt leren dergelijke typen hindernissen te springen. Maak niet de fout de smalle hindernissen té smal te maken. Richtlijn: 150 cm.

Afbeelding 24. Triple brush

Een punt is vaak uitgevoerd als een grote driehoek met ongelijke zijden. Probeer 3 soorten hoeken te maken, bijvoorbeeld 80-graden, 45-graden, en hoe kan het anders : 55 graden.

Afbeelding 25. Tekening punt

DE FINISHING TOUCH

Als afsluiting van deze brochure de laatste tip

- vlaggen op de hindernissen.

Het is heel handig de paarden te leren onder alle omstandigheden steeds tussen de vlaggen door te springen, hoe scheef of krap die ook staan. Maak vlaggen zó dat wanneer er tegenaan wordt gesprongen, ze makkelijk wegklappen. Vlaggen moeten minstens 50 cm. boven de hindernis uitsteken.

Afbeelding 26. Hindernis met vlaggen en MIM-clip.

Wilt u een oefenterrein aanleggen en heeft u nog vragen?
Mail uw vraag naar info@knhs.nl.